

ශ්‍රී ලංකා උඩරට සංවර්ධන අධිකාරිය - 2013

ශ්‍රී ලංකා උඩරට සංවර්ධන අධිකාරියේ 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂ පත්‍රය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ආදායම් හා වියදම් ප්‍රකාශනය, ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය හා වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය සහ 2005 අංක 26 දරන ශ්‍රී ලංකා උඩරට සංවර්ධන අධිකාරී පනතේ 25 වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවෙහි ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 14(2)(සී) වගන්තිය ප්‍රකාර අධිකාරියේ වාර්ෂික වාර්තාව සමඟ ප්‍රකාශයට පත් කළයුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ISSAI 1000-1810) අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදු කරන ලදී. ආචාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවයන්ට මම අනුකූලවන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබා ගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම්වලට උපකාරීවන විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පරිපාටීන්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් අවදානම් තක්සේරු කිරීම් විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරු කිරීම්වලදී, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අධිකාරියේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ වන්නා වූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් අධිකාරියේ අභ්යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිත භාවය හා යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීමද විගණනයට ඇතුළත් වේ. විගණනයේ විෂය පථය හා ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 වගන්තියේ (3) සහ (4) උපවගන්ති වලින් විගණකාධිපති වෙත අභිමතානුසාරී බලතල පැවරේ.

මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 මතය

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශ්‍රී ලංකා උඩරට සංවර්ධන අධිකාරියේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.2.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

වර්ෂයට අදාළ ක්ෂය රු.26,702 ක් අඩුවෙන් ගණනය කර ගිණුම්ගත කිරීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ලාභය එම ප්‍රමාණයෙන් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.

2.2.2 නොසැසඳූ පාලන ගිණුම්

වක්‍රීය අරමුදල් ණයගැති ශේෂය හා පොදු ලෙජර් පාලන ගිණුමේ ණයගැති ශේෂය අතර රු.249,596 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.

2.2.3 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) විවිධ ලැබිය යුතු දෑ තුළ ඇතුළත් රු.154,400 ක ශේෂයක් වර්ෂ 03 ක් තිස්සේ අය නොවී පැවති අතර, ඒවා අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ආ) 2009 සිට 2012 දක්වා වූ කාලපරිච්ඡේදය තුළ සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සඳහා ප්‍රාදේශීය සභාවලට ලබාදුන් අත්තිකාරම් මුදලින් රු.303,337 ක මුදලක් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය වන විටත් අයකර ගෙන නොතිබුණි.

2.3 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

පහත සඳහන් අනුකූල නොවීමේ අවස්ථා නිරීක්ෂණය විය.

නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම යොමුව

- | | |
|---|--|
| <p>(අ) 1971 අංක 08 දරන සංශෝධිත සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් පනත හා 1980 අංක 40 දරන සේවා නියුක්තිකයන්ගේ භාර අරමුදල් පනත</p> | <p>2012 හා 2013 වර්ෂවල උඩරට සංවර්ධන අධිකාරියේ අතීයම් සේවකයින් 04 දෙනෙකු වෙනුවෙන් වූ සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් දායකය හා සේවානියුක්තිකයන්ගේ භාර අරමුදල් දායකය ලෙස පිළිවෙලින් රු.355,398 ක් හා රු.53,310 ක් වූ දායක මුදල් ගෙවීමට අධිකාරිය කටයුතු කර නොතිබුණි.</p> |
|---|--|

- (ආ) 2010 ජූනි 10 දිනැති අංක ඊඩී/ඒපී/09/5/voi-ii අභ්‍යන්තර වක්‍රලේඛය වක්‍රලේඛයට පටහැනිව සිදු කරන ලද බඳවා ගැනීම හා උසස්වීමක් වෙනුවෙන් 2012 හා 2013 වර්ෂ වෙනුවෙන් රු.3,004,784 ක් වැටුප් වශයෙන් ගෙවා තිබුණි.
- (ඇ) 2011 සැප්තැම්බර් 15 දිනැති අංක 58(2) දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛය ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂාවන් හා සංවර්ධන කමිටු රැස්වීම්වලට සහභාගිවීම සඳහා ප්‍රතිපාදන නොතිබියදී ඉහත වක්‍රලේඛය පදනම් කරගෙන අධිකාරියේ කළමනාකරණ මණ්ඩල සාමාජිකයින් 05 දෙනෙකුට රු.320,000 ක් ගෙවා තිබුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂයේ අධිකාරියේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.2,090,819 ක අතිරික්තයක් වූ අතර, ඊට ප්‍රතිරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.38,770,251 ක උනන්දුවක් වූයෙන් මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය රු.40,861,070 ක වැඩිවීමක් දක්නට ලැබුණි. රජයේ ප්‍රදාන සියයට 66 කින් වැඩිවීම හා අනෙකුත් වියදම්, සංවර්ධන වියදම් පිළිවෙලින් සියයට 40 කින් හා සියයට 68 කින් අඩුවීම මෙම වැඩිවීම කෙරෙහි ප්‍රධාන වශයෙන් බලපා තිබුණි.

3.2 විග්‍රහාත්මක මූල්‍ය සමාලෝචනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) 2012 වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2013 වර්ෂයේ විවිධ ආදායම් සියයට 22 කින් ඉහළ ගොස් තිබුණි. රැඳවුම් මුදල්, වැඩිපුර ගෙවූ වැටුප් හා ගිවිසුම් උල්ලංඝනය තුළින් අහිමි වූ මුදල් ඇපකරුවන්ගෙන් අයකර ගැනීම මෙම වැඩිවීමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.
- (ඈ) අනෙකුත් වියදම්වලින් එකතුව රු.1,356,262 ක් හෙවත් සියයට 38 ක් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් දීමනා හා නඩත්තු වියදම් වෙනුවෙන් දරා තිබුණි.
- (ඈ) 2012 වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සංවර්ධන වියදම්හි සියයට 68 ක අඩුවීමක් පෙන්නුම් කරන අතර, සමාලෝචිත වර්ෂය වෙනුවෙන් ලද ප්‍රතිපාදනයෙන් සියයට 50 ක ප්‍රමාණයක් භාවිතා නොකර පැවතීම මේ සඳහා හේතුවී තිබුණි.

3.3 ආයතනයට එරෙහිව හෝ ආයතනය විසින් ආරම්භකර ඇති නෛතික සිද්ධි

බාහිර පුද්ගලයින් 05 දෙනෙකු විසින් ඔවුන්ට වූ අසාධාරණයන් සම්බන්ධයෙන් රු.මිලියන 13.8 ක වන්දියක් ඉල්ලා ආයතනයට එරෙහිව නඩු 05 ක් ගොනුකර තිබුණි.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කාර්ය සාධනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) අධිකාරිය විසින් 2009 වර්ෂයේ සිට 2012 වර්ෂය දක්වා වූ කාලපරිච්ඡේදය තුළ ආරම්භ කළ රු.16,477,000 ක් වටිනා ව්‍යාපෘති 60 ක කිසිදු ක්‍රියාකාරකමක් සිදුකර නොතිබූ අතර,

ව්‍යාපෘති ආරම්භ කිරීම සඳහා ලබාදුන් රු.3,289,420 ක අත්තිකාරම් මුදලින් රු.303,337 ක් අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ආ) දිවි නැගුම අලෙවිසැලෙහි ලාභය ගණනය කිරීමේදී එහි සේවයේ යොදවා ඇති සේවකයින් සඳහා ගෙවූ රු.456,859 ක වැටුප් අඩුකර නොතිබුණු අතර, වෙළඳසැල සඳහා යොදාගෙන ඇති විදුලිය හා ජලය වැනි පොදු කාර්ය වියදම්ද අන්තර්ග්‍රහණය කර නොතිබුණි. එම කරුණු සැලකීමෙන් පසු දිවි නැගුම අලෙවිසැලෙහි අලාභ තත්ත්වයක් පෙන්නුම් කරන බව නිරීක්ෂණය විය.

4.2 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී චක්‍රීය අරමුදලේ මුදල් රැස්කිරීම වෙනුවෙන් රු.82,861 ක අතිරේක වියදමක් දරා තිබුණද, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වන විට තවදුරටත් රු.5,014,206 ක මුදලක් අයකර ගත යුතුව තිබුණි.

(ආ) කළමනාකරණ කමිටු සාමාජිකයින් දෙදෙනෙකු විසින් ව්‍යාපෘති 07 කට අදාළව කරන ලද කේෂ්ත්‍ර පරීක්ෂාවන් සඳහා දීමනා ගෙවා තිබුණද ඒ සඳහා ඉදිරිපත් කළයුතු පරීක්ෂණ වාර්තා 17 න් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වා ඉදිරිපත් කර තිබුණේ වාර්තා 04 ක් පමණි.

4.3 අරමුදල් උපයෝජනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) සමාලෝචිත වර්ෂය වෙනුවෙන් අධිකාරියේ සංවර්ධන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම වෙනුවෙන් රු.මිලියන 22 ක ප්‍රතිපාදනයක් සලසා දී තිබූ අතර, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වන විටත් රු.මිලියන 11 ක් උපයෝජනය කර නොතිබුණි.

(ආ) ස්ථාවර තැන්පතු 10 ක සහ වෙනත් බැංකු ගිණුම් 02 ක රු.35,871,021 ක මුදලක් තැන්පත් කිරීම තුළින් අධිකාරියේ මූලික අරමුණු සඳහා අරමුදල් යෙදවීමට කටයුතු කර නොමැති බව පෙන්නුම් කෙරේ.

4.4 විධිමත් පරිදි පවරා නොගත් ඉඩම්වල ව්‍යාපෘති ආරම්භ කිරීම

විධිමත්ව පවරා නොගත් ඉඩම්වල ව්‍යාපෘති 03 ක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා රු.26,693,482 ක් වැයකර ඉදිකිරීම් සිදුකර තිබුණි.

විස්තරය	දැරූ පිරිවැය	ඉඩමෙහි අයිතිය
-----	-----	-----
	රු.	
ප්‍රධාන කාර්යාල ගොඩනැගිල්ල	11,569,879	පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලය
කඩුගන්නාව වෙළඳ සංකීර්ණය	14,924,043	ප්‍රවාහන අමාත්‍යාංශය
දිවි නැගුම අලෙවි මධ්‍යස්ථානය	199,560	පේරාදෙණිය උද්භිත උද්‍යානය

5. ගිණුම් කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

5.1 සංයුක්ත සැලැස්ම

2003 ජුනි 02 දිනැති අංක PED/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වකුලේඛයේ 5 වගන්තිය ප්‍රකාරව 2008-2012 කාලපරිච්ඡේදය වෙනුවෙන් සංයුක්ත සැලැස්මක් පිළියෙල කර තිබුණද, එය කාලානුරූපීව සංශෝධනයන් සහිතව යාවත්කාලීන කර නොතිබුණි. තවද 2013-2017 කාලච්ඡේදය වෙනුවෙන් සංයුක්ත සැලැස්මක් පිළියෙල කර නොතිබුණි.

5.2 අභ්‍යන්තර විගණනය

අධිකාරියේ අභ්‍යන්තර විගණන ඒකකයක් ස්ථාපිත කර නොතිබුණි.

5.3 විගණන කමිටු

2003 ජුනි 02 දිනැති අංක PED 12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වකුලේඛයේ 7.1.4 වගන්තිය ප්‍රකාරව අවම වශයෙන් විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම් වාර 04 ක් පැවැත්විය යුතු වුවත් සමාලෝචිත වර්ෂය වෙනුවෙන් විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම් එකක්වත් පවත්වා නොතිබුණි.

5.4 නොවිසඳී ඇති විගණන ඡේද

අධිකාරියේ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ(පාලන හා මුදල්) තනතුරට බඳවා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය සුදුසුකම් සපුරා නොතිබූ නිලධාරියක 2012 නොවැම්බර් සිට එම තනතුරට උසස්කර වැටුප් හා දීමනා ලෙස රු.760,785 ක මුදලක් ගෙවා තිබුණි.

6. පද්ධති හා පාලන

විගණන පරීක්ෂණවලදී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන අඩුපාඩු වරින්වර අධිකාරියේ සභාපතිවරයාගේ අවධානයට යොමු කරන ලදී. පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍ර කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතුය.

- (අ) ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම
- (ආ) වක්‍රීය අරමුදල් වැඩසටහන
- (ඇ) ජීවනෝපාය සංවර්ධන ව්‍යාපෘති අරමුණු ගතව මෙහෙයවීම
- (ඈ) ගිණුම්කරණය